

مرح دوره‌ی درس «حقوق کار»

منبع کارشناسی حقوق

کاوه پولادی

K.pouladi@uok.ac.ir

الف) موضوع و طرح درس

حقوق، نه به خود چیزها، بل به رابطه‌ی میان چیزها می‌اندیشد و جهت به انجام رسانیدن چنین امری به ایجاد چارچوب و آفریدن قواعد کمر همت می‌بندد. حقوق، در راستای ایفای این نقش آفرینش گرایانه از ساحت‌های فراحقوقی وام می‌گیرد (امر ماهوی). بر این بنیاد، می‌توان بازگفت؛ درون‌مایه‌ی قواعد حقوقی را عوامل فراحقوقی توپر می‌سازند. امر ماهوی، بنا به مناسباتی که حقوق در پی انتظام‌بخشی بدان است، عیان می‌گردد. در ساحت حقوق کار، «اقتصاد سیاسی» به چنین وصفی متصف است. اقتصاد سیاسی به‌منزله‌ی امر ماهوی در حقوق کار مطرح می‌شود و سرشت روابط مبتنی بر کار را برملا می‌نماید. ورود این امر با امتزاج‌اش با منطق حقوق (امر شکلی)، سبب متعین نمودن حقوق تجربی می‌گردد (امر انضمامی). این امر اخیر همان است که قانون (قوانین) کار می‌نامیم. در این دوره‌ی آموزشی، جهد بر آن خواهد بود تا از امر ماهوی به سوی امر شکلی ره پیمائیم و از نحوه‌ی گره خوردن این دو امر در قالب قانون کار ایران سخن برانیم. با عنایت بدین گزاره‌ها، می‌توان چنین طرحی را برای دوره‌ی حقوق کار قابل تصور دانست:

۱. تمهیدات نظری (امر ماهوی)

(مبانی اقتصاد سیاسی، مفاهیم کلیدی (کار، انباشت، سرمایه) مطرح در بحث و نحوه‌ی اثر نهادن آنان، تاریخ شکل‌گیری نظام سرمایه داری به مثابه‌ی آغازگاه حقوق کار)

۲. منطق حقوق (امر شکلی)

(منطق حاکم بر حقوق کار، مفهوم قاعده و طبقه‌بندی در حقوق کار، چگونگی پیدایی اصول حقوق کار، تبعی در نهاد و سازوکارهای حقوقی کار)

۳. حقوق کار ایران (امر انضمامی)

(مفاهیم و تعاریف پایه، منابع و سلسله مراتب حقوقی، ماهیت و اصول قرارداد کار، شرایط، قلمرو در دوره‌ی زندگانی (هنگامه‌ی تداوم) قرارداد کار، اتمام قرارداد و آثار بارشده بر آن، مراجع صلاحیت‌دار و نهادهای حاکم در حل و فصل اختلافات و رسیدگی به دعاوی کار).

ب) اهداف درس

- ضرورت درک مبانی و منطق حاکم بر حقوق کار و نحوه‌ی هم‌نشینی میان امر ماهوی و شکلی
- آشنایی با قواعد، قوانین و سازوکارهای حقوقی حاکم بر کار
- کسب نگرشی انتقادی در سنجش حقوق کار ایران

ج) منبع پایه

عزت الله عراقی، حقوق کار، جلد نخست، تهران: انتشارات سمت. (ترجیحاً آخرین چاپ کتاب مورد استفاده قرار گیرد).

د) پلان کلاس

- ارائه گزارشی از جلسه گذشته توسط یکی از اعضای کلاس (همه اعضای محترم، می‌بایست آمادگی لازم را داشته باشند).
- طرح بحث جدید در قالب پرسش
- تعامل و اظهار نظر در باب پرسش مطروحه (در صورت پویایی کلاس)
- تبیین و تحلیل بحث
- زمان برای تأمل (۵ دقیقه)
- گفتگو
- حضور و غیاب

ه) مقررات حاکم بر کلاس

- با عنایت به ارج مندی زمان، کلاس رأس ساعت آغاز می‌گردد و مدت زمان کلاس یک ساعت و سی دقیقه خواهد بود که در صورت لزوم تا انعقاد کامل کلام، کلاس ادامه خواهد داشت.
- حضور کامل در کلاس موجب امتنان خواهد بود. (پس از تشکیل کلاس در موعد مقرر، تاخیر به مدت یک ربع ساعت مجاز خواهد بود. لطفاً، پس از آن اعضاء در کلاس حضور نیابند).
- اظهار نظرهای سنجیده پیرامون مباحث کلاس از اهمیت ویژه‌ای برخوردار خواهند بود.
- در صورتی که اعضاء محترم، خارج از زمان کلاس، پرسشی داشتند می‌توانند از طریق ایمیل کلاس یا زمان تعیین شده جهت دیدار دانشجویی مطرح نمایند.
- با عنایت به احترام به گفتگوی کلاسی و عدم گسستن کلام، لطفاً تلفن همراه خود را خاموش نمایید و به سبب اهمیت درک مفهوم اکنون، اعضای محترم کلاس مجاز به ضبط مباحث نمی‌باشند.
- ❖ در صورت داشتن میهمان، می‌بایست قبل از آغاز کلاس با بنده هماهنگی لازم به عمل آید.

و) نحوه‌ی ارزشیابی

* فعالیت کلاسی (۵ نمره)

۱. حضور در کلاس (۲ نمره)
۲. مشارکت فعال در مباحث (۳ نمره)

* آزمون پایان ترم (۱۵ نمره)

این آزمون مشتمل است بر:

۱. پرسش مقدماتی
۲. پرسش‌های تبیینی - تحلیلی
۳. پرسش تأملی

- ✓ چنانچه به سبب حدوث شرایطی، کلاس‌ها از حالت حضوری خارج گردد؛ پر پیداست که نحوه‌ی ارزشیابی تغییر خواهد یافت و در موعد مقتضی به آگاهی اعضاء کلاس خواهد رسید.